

**До 200-річчя від дня народження
Костянтина Дмитровича
Ушинського – видатного педагога,
реформатора.**

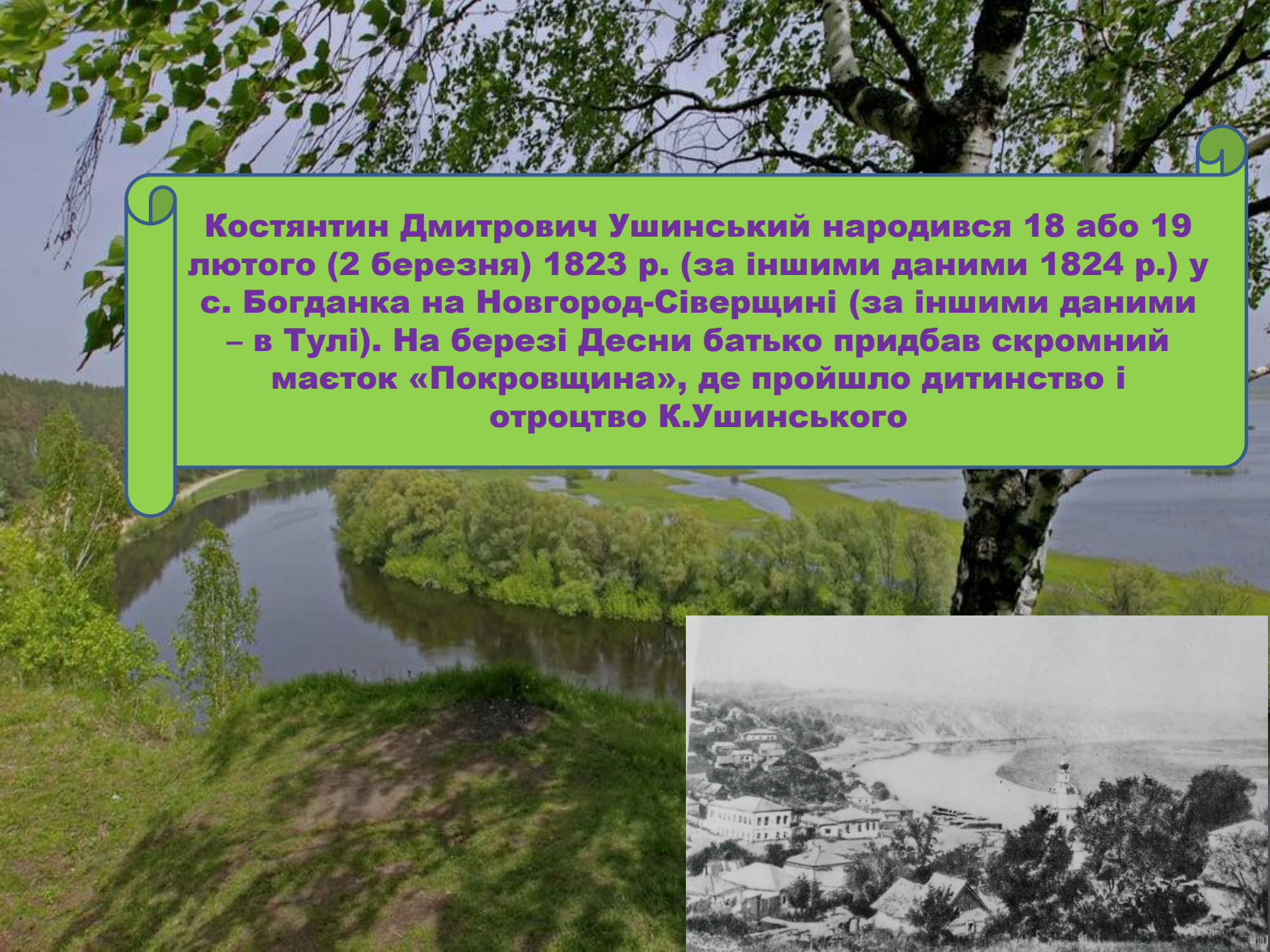
К. Д. Ушинський і Україна

- **«Ні, я українець: рід наш старовинний, малоросійський, дворянський. Усі родичі, діди, дядьки та батьки були українцями, народилися й поховані в українській землі».**

Батько Дмитро Григорович Ушинський – виходець з Новгорода-Сіверського Чернігівської губернії, військовослужбовець, ветеран франко-російської війни 1812 р. Мати Любов Степанівна Ушинська (ГулакКапніст) походила з родини українського письменника В. В. Капніста.

Костянтин Дмитрович Ушинський народився 18 або 19 лютого (2 березня) 1823 р. (за іншими даними 1824 р.) у с. Богданка на Новгород-Сіверщині (за іншими даними – в Тулі). На березі Десни батько придбав скромний маєток «Покровщина», де пройшло дитинство і отроцтво К.Ушинського

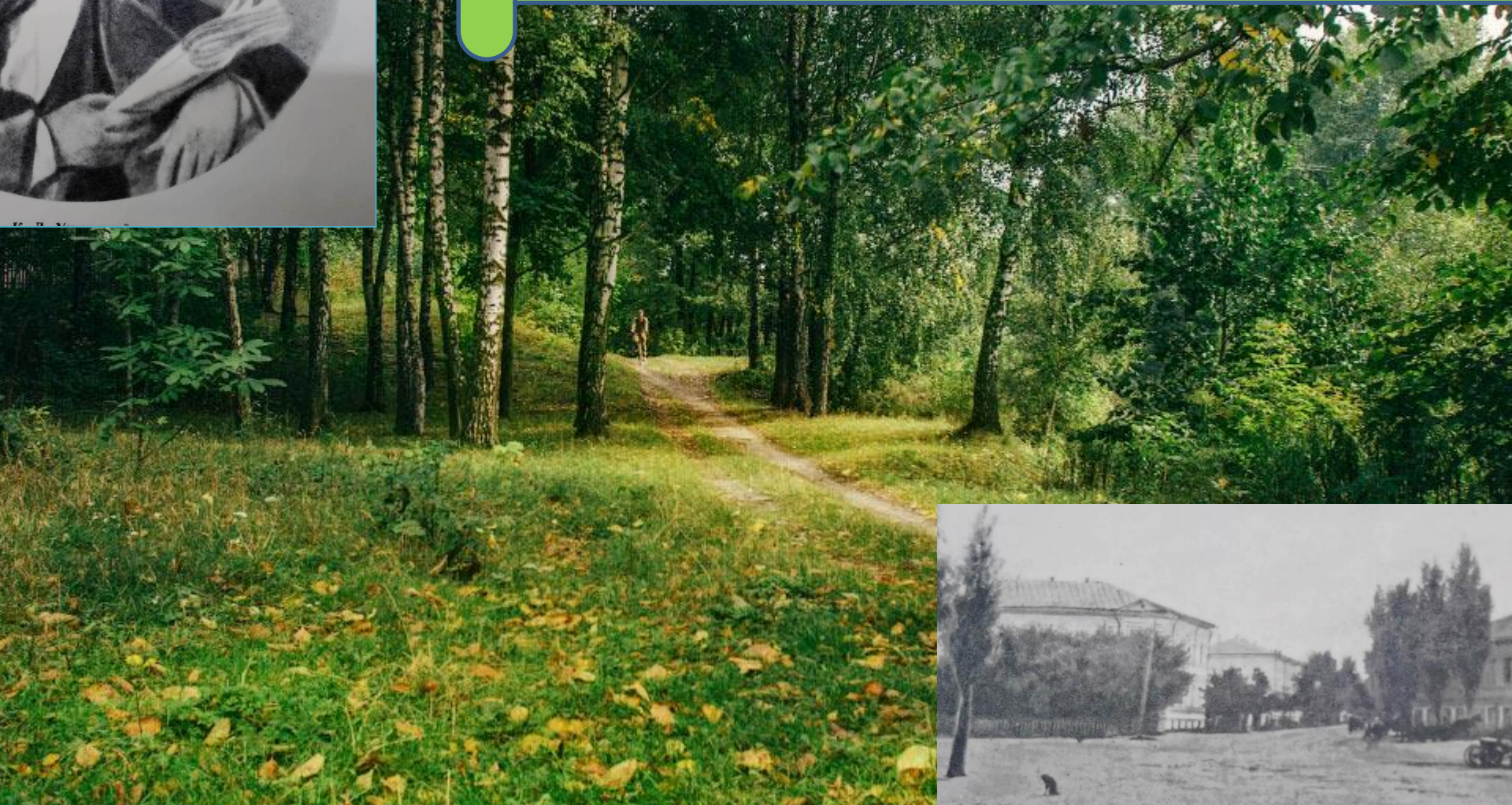

к Новгород-Сіверської гімназії, в
їй навчався К. Ушинський.
мківський (1772-1853), директор
гімназії.

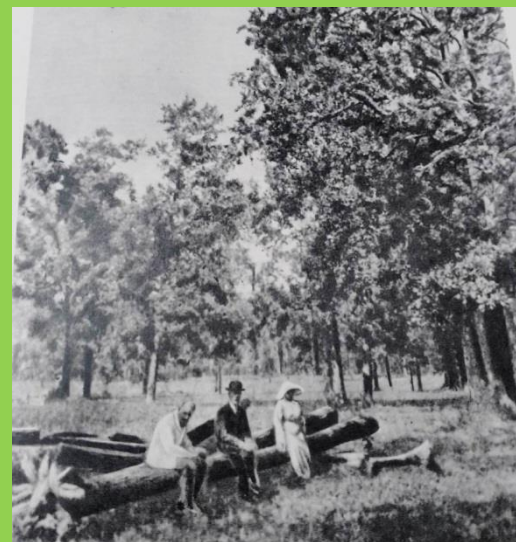

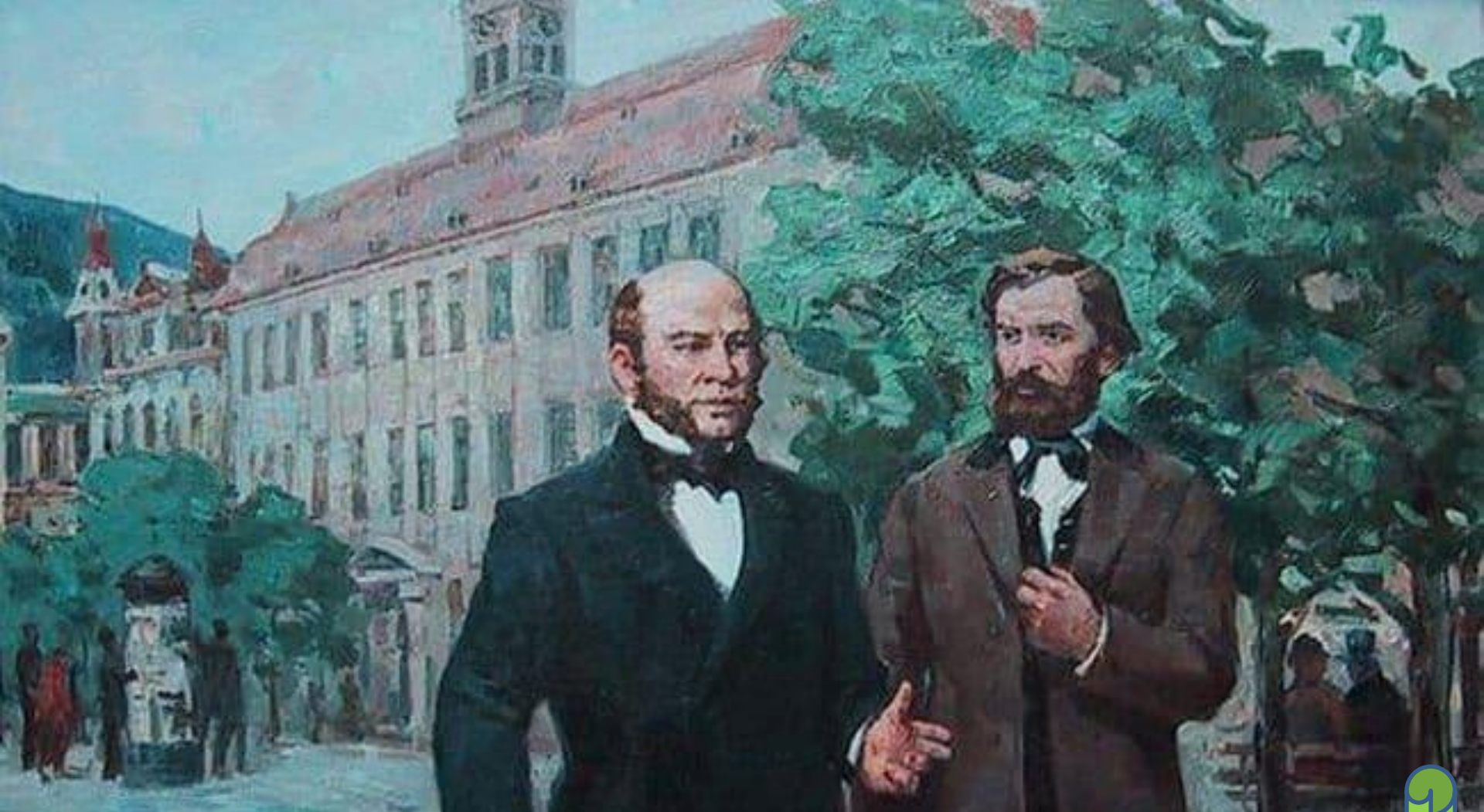

К. Д. Ушинський, випускник Новгород-Сіверської гімназії

У 1851 р. Костянтин Ушинський одружився. Дружиною педагога стала Надія Семенівна Дорошенко – єдина донька глухівського земського справника, незаможного українського шляхтича С. С. Дорошенка й О. Г. Матвієвської, яким належав хутір Богданка. Згодом цей хутір перейшов Надії Семенівні в спадок і став родинною садибою Ушинських, де вони жили зі своїми дітьми

16 років закінчив гімназію Новгород-Сіверського, у 20 років закінчив юридичний факультет Московського університету кандидатом наук; у 26 – професор юридичних наук

Педагогічні погляди

Ушинський вважав, що педагогіка може стати наукою у повному смислі слова, якщо вона буде тісно пов'язана з життям, виражати потреби суспільства і спиратися на дані наук про людину.

Педагогіку, як вказує Ушинський, не можна назвати наукою у строгому значенні цього слова. Їй неможливо навчитись як математиці, хімії, астрономії.

Тому що,

крім знань
вона
передбачає й
уміння
застосовувати
їх на практиці

Педагогіка не
досліджує
минулого чи
теперішнього, а
має на меті
створення нового,
чого ще не було

"Вихователь – є
художник,
вихованець –
художній твір;
школа –
майстерня, де з
грубого куска
мармуру
виникає
подібність
божества".

**Чільне місце посідає вчення
про рідну мову як основу
навчання і виховання дитини.
Вчений вважав, що "... рідне
слово є основою всякого
розумового розвитку й
скарбницею усіх знань: з нього
починається всяке розуміння,
через нього проходить і до
нього повертається."**

Ушинський по-новаторському підійшов до розробки *дидактичних принципів*. У його творах знайшли обґрунтування такі принципи навчання:

- 1 Наочності, свідомості й активності;
- 2 Послідовності й систематичності
міцності знань;
- 3
- 4 Зв'язку навчання з життям;
- 5 Емоційності, поєднання інтересу й відповідальності.

Ушинський одним із **перших науково обґрунтував принцип наочності навчання.**

Він пов'язав його не лише з зоровими відчуттями, як це було у попередників, а дав психологічний аналіз, вказавши, що наочне навчання впливає з особливостей мислення школярів: **"Дитина мислить формами, фарбами, звуками, відчуттями взагалі..."**

і не можна примусити її мислити інакше
Тому навчання повинно будуватися на живому спогляданні, на конкретних образах, за формулою: **від конкретного до абстрактного.**

- **тісне поєднання наочності і слова (читання, розповіді, бесіди тощо).**

Принцип послідовності і систематичності полягає у тому,

- 1 навчання треба будувати так, щоб воно у певній послідовності виробляло в учнів єдину систему знань і навичок
- 2
- 3 радить вчити дітей порівнювати, класифікувати предмети
- 4 для реалізації принципу Ушинський у своїх підручниках значне місце відводив відповідним вправам
- 5

**К.Д. Ушинський по-новому
пояснив принцип свідомості й
активності навчання**

Неможливе
активне
навчання,
що не
супроводжує
вся
розумінням.

Критерій
якості
знань –
ступінь
їх розуміння
учнями.

Свідомість,
і активність
невіддільні:
активність є
формою, у
якій
здійснюєтьс
я свідоме
навчання.

**Він вказував, що знати напам'ять –
ще не означає знати**

З перших днів треба виховувати у дітей ставлення до навчання як до серйозної праці.

Вимагає, щоб навчання мало серйозний характер. Навчати граючись можна тільки дітей до семирічного віку».

А серйозна праця, як вказує великий педагог, завжди важка.

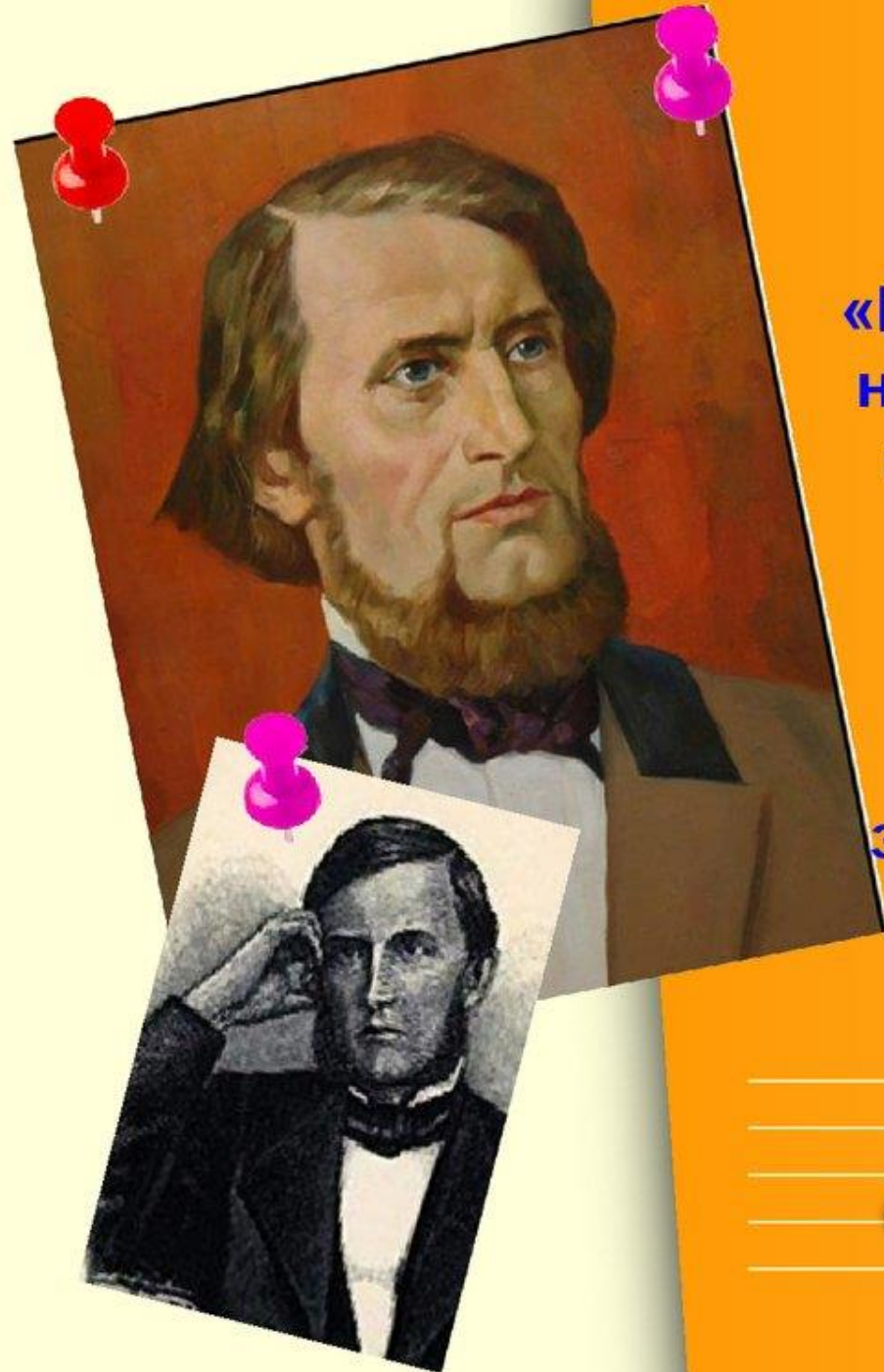
Новим звучить в Ушинського принцип поєднання інтересу й відповідальності у навчанні.

Тернопільський педагогічний
коледж ім. В.О. Винниковського

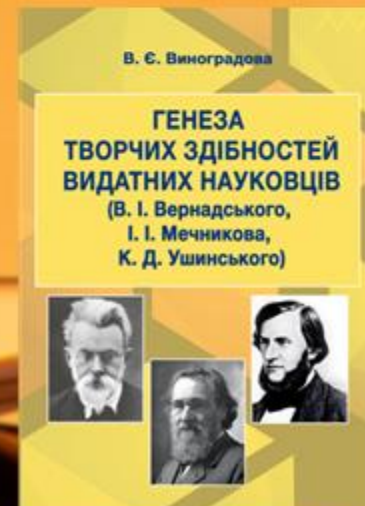
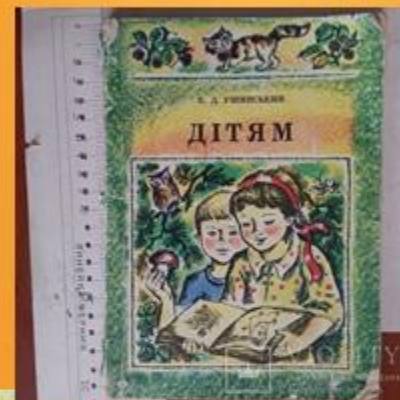
«Готувати уми! Сіяти ідеї!... Ось наше призначення. Ми живемо не в ті роки, щоб могли діяти самі. Відкиньмо егоїзм, працюймо для нащадків! Збудімо вимоги, укажімо розумну мету, відкриймо засоби, розбурхаймо енергію, — діла з'являться самі...»

К. Д. Ушинський.

Прижиттєві видання К.Д. Ушинського із фондів бібліотеки.

**Українські видання творів
Костянтина Ушинського**
(до 200-річчя від дня народження)

Дякуємо за
увагу

